

Kainatın Şerefli Varlığı İnsan Ve Selmanı Farisi Hz. (Ra.)

Aziz, muhterem ve değerli kardeşlerim!

İnsan çok aziz ve değerli bir varlıktır. Cenâb-ı Mevlâ (c.c) Kur'ân-ı Kerîm'inde buyuruyor ki: "**Biz insanı müşerref ve mükerrem kıldık**" (İsra, 70)

İnsanoğlu öyle müşerreffir ki; ilk insan ve beşerin babası olan Âdem'e (a.s) Allah (c.c) tarafından meleklerin secde etmesi emredildi. Bu secde, Âdem'e (a.s) baş eğmek suretiyle selâmlama şeklindeydi. Çünkü Allah (c.c) kendisinden başka kimseye secde ve ibadet etme müsaadesi vermemiştir. Demek ki, tüm canlıların en üstünü, müşerref ve mükerremi insanoğludur. Allah (c.c) nezdinde de fazileti çok büyüktür. Yedi kat yer, yedi kat gök ve ikisi arasındakileri insana musahhar kılmıştır. Yine Cenâb-ı Mevlâ (c.c) buyuruyor ki; "**O (Allah) ki, yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yarattı**" (Bakara, 29)

Değerli kardeşlerim!

Kâinattaki her şey insan için yaratıldı ise, peki insan ne için yaratıldı? Allah (c.c.) insanı kendisine taat ve ibadet etmesi için yarattı. Evet, kâinat insana mûtfî kılınmış, insanın faydasına sunulmuştur. Bir misal verelim; şu üstünde yaşadığımız yeryüzü, şu anki halinden biraz daha sert olsa, taş gibi olsaydı hiç kimse ondan faydalanamazdı. Eğer biraz daha yumuşak olsaydı, bataklık olurdu, yine hiç kimse fayda görmezdi. Öyle ise Allah'ın (c.c) verdiği bu nimetlere karşı isyan etmek, nankörlük olmaz mı? Cenâb-ı Mevlâ (c.c) buyuruyor ki; "**İnsan başıboş bırakılacağını mı sanıyor?**" (Kıyamet 36)

Değerli kardeşlerim!

İnsan en yüksek makama çıkabileceği gibi en aşağı derecelere de düşebilir. Allah (c.c) bizi muhafaza etsin, âmin.

Kim Allah'ın (c.c) emirlerini yerine getirir, yasaklarından kaçınırsa o yükselir, tersi de onu en alçak durumlara düşürür. Allah (c.c) nezdinde insan, soyu, nesebi, malı, mülkü, akraba ve dostu ile değil sadece takvası ile şeref kazanır. Resûlullah Efendimiz (s.a.v) zamanında Mekke-i Mükerreme'nin en şerefli kabilesi Kureyş kabilesi idi.

Ebû Leheb, Kureyş kabilesine mensuptu. Evladının çokluğu ve zenginliği ile bilinirdi. Kâinatın Efendisi Hz. Muhammed Mustafa'nın (s.a.v) amcası olduğu halde, iman ve İslâm ehliden olmadığı için Allah'ın (c.c) gazabına ve lanetine uğramıştır. Şöyle ki; Kur'ân-ı Kerîm'de onun hakkında bir sure nazil oldu ve kıyamete kadar "Tebbet" sûresi okundukça, o lanetlenmiş olacaktır.

Cenâb-ı Mevlâ (c.c) Peygamber Efendimiz'e (s.a.v) Kur'ân-ı Azimüşşan'ında; "**(Önce) en yakın akra-banı uyar (ve davet et)**" (Şuara 214)buyurduğu zaman Efendimiz (s.a.v) Safa tepesinin yanındaki Ebû Kubeys tepesine çıkıp, bütün kabileleri oraya çağırarak onlara şöyle seslenmiştir: -Ey Abdimenaf oğulları, Ey Haşim oğulları! Ey Abdulmuttalip oğulları! Ey Ümeyye oğulları...! Ben şu dağın arkasında sabaha karşı size saldırıp öldürmek üzere olan büyük bir ordu var desem,

bana inanır mısınız?

Hepsi birden:

- İnanırız! Çünkü biz senden şu ana kadar bir tek ya-lan söz işitmedik, çünkü sen Muhammed-ül Eminsin, demişlerdir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) onları İslâm'a davet edip Allah'ın (c.c) azabından haber verince bir kısmı inandı, bir kısmı inanmadı, ama hiç kimse ses çıkarıp tepki vermediği halde, Ebû Leheb Peygamber Efendimiz'e (s.a.v) ağır ithamlarda bulundu. İşte Kur'ân-ı Kerîm'in 111. sûresi Ebû Leheb hakkında inmiştir.

Selmân-ı Fârisî (r.a) daha önceleri mecûsi olup senelerce ateşe tapmak suretiyle hizmet ettiği halde, İslâm ile müşerref olunca;

Peygamber Efendimiz (s.a.v) buyurmuştur ki:

- Selmân bizden ve Ehl-i Beyttendir.

Dikkat ediniz! Daha önce ateşe tapan mecûsî bir insan, Allah'a (c.c) iman edip, hakikî bir Müslüman olarak takva ehli olunca, Ehl-i Beyt gibi yüksek bir makama çıkıyor.

Bunun için muhterem kardeşlerim!

İnsanlar tarağın dişleri gibi eşittir, onları ancak, iman vesâlih amel faziletli kılar. Gavs Seyyid Abdulhâkim el-Hüseyni hazretleri (k.s) bir sohbetinde şöyle buyurmuştur:

"Şeyh Abdülkadir Geylânî hazretleri (k.s) o yüce makama amel ile çıkmıştır. Her kim onun gibi amel ederse onun makamına çıkar ve onun gibi olur"

Aziz kardeşlerim! Selmân-ı Fârisî'den (r.a) konu açıl-mışken onun hayatından biraz bahsetmek istiyorum.

Selmân'ın (r.a) babası mecûsiliğe aşırı bağlı olan bir köy ağası (dekhan) olup, büyük bir çiftliğe sahipti. Onun evinde bir ateşgede vardı ve onda ateşin sönmeden sürekli yanmasını sağlama işiyle Selmân-ı Fârisî (r.a) ilgileniyordu. Babasının ona karşı olan sevgisi çok fazlaydı.

Bir ara babası, işleri yoğunlaşınca onu tarlalardan birisine bakması için gönderdi. Bölgede az da olsa Hristiyan bulunmaktaydı. Yola çıkan Selmân-ı Fârisî (r.a), bir kilisenin yanından geçerken, içeride ibadet edenlerin durumu dikkatini çekti ve içeri girerek onları izlemeye başladı. Selmân-ı Fârisî (r.a) tarlaya gitmekten vazgeçerek, büyük bir merak içinde, akşa-ma kadar orada kalmış ve bu dinin Mecusilikten daha hayırlı olduğu kanaatine vararak, onlara bu dinin kaynağının nerede olduğunu sormuştu. Onunla ilgi-lenen Hristiyanlar, dinleri hakkında onu bilgilendir-mişler ve dinlerinin kaynağının Şam'da olduğunu söylemişlerdi.

Selmân-ı Fârisî (r.a) eve dönünce, başından geçen olayları babasına anlattı. Babası ise ona, gördüğü dinde hiçbir hayrın bulunmadığını ve atalarının dininin, karşılaştığı dinden daha iyi ve

üstün olduğunu söyledi. Selmân-ı Fârisî (r.a) babasına karşı çıkararak Hristiyan-lığın kendi dinlerinden üstün olduğu konusunda onunla tartışmaya başladı. Onun bu durumu üzerine babası telaşlandı ve ayaklarından bağlayarak onu eve hap-setti.

Selmân-ı Fârisî (r.a) oradan geçen insanların vasıtasıyla, kilisedeki Hristiyanlarla irtibat kurarak, Şam tarafına gidecek bir kervan hazır olduğu zaman, kendisine haber vermelerini istedi. Böyle bir kervan hazır olduğu zaman, kendisine verilen haber üzerine evden kaçtı ve bu kervana katılarak Şam'a gitti.

Burada bir rahibin hizmetine girdi ve ondan Hristi-yanlığın esaslarını öğrenmeye başladı.

Bu rahip ölünce, Selmân-ı Fârisî (r.a) onun yerine geçen rahibe tâbi oldu. Ona büyük bir sevgiyle bağlandı. O rahibin ölümü yaklaştığı zaman; kendisine kimi tavsiye edebileceğini sordu. Rahip ona Musul-daki bir rahibi işaret etti. Selmân (r.a) Musul'a gidip o rahibe tâbi oldu. Onun da ölümü yaklaştığı zaman ondan yerine kime tâbi olması gerektiğini sordu. O rahip de Nusaybin'de bir rahibin yanına gönderdi.

Orada bir müddet kaldıktan sonra, onun da ölüm döşeginde yattığını gören Selmân (r.a) yine kime uyabileceğini sordu. Bu rahip de ona:

- Evladım, artık bizim dinimizin de sonu geldi. Bir Peygamber gelecek, o âhir zaman peygamberidir. Onun dini hak ve son dindir, gelmesi de çok yakındır, dedi.

Selmân (r.a) rahibe;

- O peygamberi nasıl tanıyabilirim? diye sordu.

Rahip de ona;

- İki dağ arasında kurulmuş, hurma bahçeleri bol olan bir şehirde yerleşecek. O peygamber sadakaları kabul edecek ama kendisi istifade etmeyecek, hedi-yeleri kabul edecek, bundan kendisi de istifade edecek ve onun iki omuzu arasında nübüvvet mührü olacak, görünce onu tanırsın.

Selmân-ı Fârisî (r.a) Kelb kabilesinden bir tüccarla karşılaştı, ondan ülkesi hakkında bilgi aldı ve bahse-dilen Nebînin bu bölgedeki bir yerden çıkması gerek-tiğine kanaat getirerek, kendisini bir ücret karşılığında birlikte götürmesini istedi.

Selmân'ın (r.a) teklifini kabul eden Kelbli arap, yolda ona ihanet etti. Selmân'ın (r.a.) köle olduğunu söyleyerek, onu Hayber'deki bir Yahudiye sattı. Daha sonra o Yahudi, Selmân'ı (r.a) Medine'deki amcaoğluna satınca o da Selmân'ı (r.a) Medine'ye getirdi. Selmân (r.a) Medine'ye gelince kendisine tarif edilen âhir zaman peygamberinin beldesine geldiğini anlayarak içi rahat etti. Bir gün Medine halkının kadın erkek, çoluk çocuk, yaşlı genç herkesin heyecanla birini beklediklerini gördü. Nihayet, hurma ağacının tepesinde hurma toplarken, Ensar'dan bir kısım insanların ellerinde def olduğu halde;

“Taleal Bedru Aleyna”

diye başlayan bir kasideyle coştuğunu fark edince ağacın altındaki Yahudi olan sahibine bu olanların ne anlama geldiğini sordu.

O Yahudi ise;

- Bunlar cahil araplardır, onların bir peygamberi var, şu anda Mekke'den Medine'ye gelmiş onu karşılıyorlar, sen işine bak, sana ne! diyerek azarladı.

Oysa Selmân (r.a) bu azarlanmaktan dolayı üzölmek yerine büyük bir sevinçle, aradığı peygambere yaklaşmanın heyecanını yüreğinde hissetti. Haftada bir gün izin hakkı vardı, şimdi sıra, O'nun aradığı peygamber olup olmadığını anlamaya gelmişti. Selmân (r.a) kendi hakkı olan hurmalardan birazını bir sepetin içine koyarak Kuba'da bulunmakta olan Resûlullah'ın (s.a.v) yanına gitti ve O'na;

- Sizin sâlih bir kimse olduğunuzu duydum. Yanınızda ihtiyaç sahibi olan arkadaşlarınız var, bu sadakamı kabul buyurun, dedi.

Resûlullah (s.a.v) hurmaları aldı ve ashabına;

- Yiyin, dedi.

Ancak kendisi bunlardan yemedi. Selmân (r.a) sada-ka kabul etmediğini görünce kendi kendine;

- Bu alâmetlerden biridir, dedi.

Bir hafta sonraki izinli olduğu günde, Resûlullah (s.a.v) yanına gelerek, elindeki hurmaların hediye olduğunu ve bunları kabul etmesini rica etti. O'nun sahabeleriyle birlikte bunlardan yediğini görünce, ikinci alâmetin de onda var olduğunu farkettti.

Şimdi sıra üçüncü alâmet olan sırtındaki nübüvvet mührünü görmeye gelmişti. Resûlullah (s.a.v) ashabıyla otururken, Selmân (r.a) O'nun etrafında dolaşmaya başladı. O'nun bildiği bir şeyi araştırdığını anlayan Resûlullah (s.a.v), ridasını kaldırdı. Nübüvvet mührünü gören Selmân (r.a) Resûlullah'ın (s.a.v) ayaklarına kapanarak ağlamaya başladı. Kelime-i Şehadet getirip, Müslüman olduktan sonra, başından geçen bütün hadiseleri Resûlullah (s.a.v) Efendimiz'e anlattı.

Resûlullah (s.a.v) Efendimiz, Selmân'a (r.a);

- Efendine gidip, azat edilmen için ne kadar istediğini sor, buyurdular.

Yahudi olan efendisi, Selmân-ı Fârisî'ye cevaben;

- 50 miskal altın ve 600 hurma fidanının dikilmesi şartıyla, ancak 600 hurma fidanının tutması ve hurma vermeye başlamasından sonra azat ederim, dedi. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v) sahabelere;

- Kardeşinize yardım edin, buyurdu.

Gereken yardım ve hurma fidanları toplanınca, Efendimiz (s.a.v); - Siz çukurları kazın, fidanları ben ellerimle dikeceğim, buyurdu.

Sahabeler çukurları kazdı, Resûlullah (s.a.v) mübarek elleriyle tek tek fidanları dikti. (Hâlâ Medine’de o hurma ağaçları hurma vermeye devam etmekte, hatta çekirdeklerinde “Muhammed”, “Ali” yazmakta-dir.) Dikilen fidanların Allah’ın (c.c) izniyle 598 tanesi o sene meyve vermiştir. Bu vesileyle âzad olan Selmân-ı Fârisî (r.a) hendek savaşında da önemli rol üstlenerek hendek kazma fikrini ortaya atmıştır.

Demek ki, muhterem kardeşlerim!

Allah (c.c) katında, önemli olan; mal, mülk, soy, sop değil, takva ve sâlih ameldir. Selmân-ı Fârisî (r.a) daha sonra Hz. Ömer’in (r.a) hilafeti zamanında vâli olarak görev yapmasına rağmen, mütevazı kişiliğinden ve yaşantısından taviz vermemiştir.

Öyle ki, bir gün vâli olarak görev yaptığı yerde, onu hamal zanneden bir tüccar, eşyalarını taşıyıp taşımayacağını sordu. Vâli olduğunu belli etmeden teklifi kabul etmiştir. Yolda kendisini tanıyan kişiler, O’na engel olmak istemiş fakat söz verdiği yere eşyaları götürmeden bırakmamıştır. Selmân (r.a) vâli olduğu halde, değişmemiş aynı yaşantısına devam etmiş ve 230 sene gibi uzun bir ömür sürmüştür.

Muhterem kardeşlerim!

İnşallah takvaya riayet edersek, Allah’ın hukukuna riayet edersek, Selmân-ı Fârisî (r.a) gibi olacağız, tabi onlar sahabe, çok üstün makamlar, ancak onların yolunda olacağız. Elhâmdulillah avantajlıyız, mutluyuz ve huzurluyuz.

Neden? Çünkü Elhâmdulillah Muhammedîyiz (s.a.v). Peygamber Efendimiz (s.a.v) bizi çok sevmiş ve biz ümmetine çok dua etmiştir ve ümmeti için ahirette de dua edecektir.

Resûlullah (s.a.v) buyurdu ki:

- Gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin Allah (c.c) katında makbul bir duaları vardı, ancak benden başka bütün peygamberler bu dua haklarını ölmeden önce kullanmışlardır. Ben ise, bu dua hakkımı kullanmayıp, ümmetimin affını dilemek için ahirete bıraktım. (Buhari, Müslim)

Çok kere Peygamber Efendimiz (s.a.v) biz ümmeti için ağlamıştır. Bir gün yine biz ümmetini düşünürken, üzülüp ağladığı sırada, Cenâb-ı Mevlâ (c.c) Cebrâil’i (a.s) habibine niçin ağladığını sorup öğrenmesi için gönderdi. -Allah (c.c) her şeyi bildiği halde zahiren bunu habibinden duymak istedi. -Peygamberimiz de “ümmetine üzülüp ağladığını” Cebrâil’e (a.s) bildirdi. Allah’tan (c.c) neslini değil, akrabalarını değil, sadece ve sadece ümmetini isteyen Resûlullah’ın (s.a.v) bu durumunu Cebrâil (a.s), Allah’a (c.c) bildirince, Cenâb-ı Mevlâ cevaben:

“Ey Cebrail! Habibime git, selâmımızı söyle ve O’na müjdele! Biz, O’nu ümmeti hakkında üzmeyeceğiz!” buyurdu.

Muhterem kardeşlerim!

Yalnız burada dikkat etmenizi istediğim bir şey var. Resûlullah’ın (s.a.v) vefatına çok yakın bir

zamanda, hasta yatağında yatarken, akrabalarına, namazlarını kılmalarını, Allah'ın yolundan ayrılmamalarını, aksi takdirde mahşer günü onlara bir faydası, yardımı olamayacağını söylemişti. Bunun için aziz kardeş-lerim! Yarın, Kâinatın Efendisi'nin (s.a.v) huzurunda mahcup olamamak için elimizden gelen gayreti göstermeli, taat ve ibadet etmeliyiz. Bilhassa namazımıza, varsa kaza namazlarımıza önem verme-liyiz. Abdest, istinca, istibra ve taharet adaplarına dikkat etmeliyiz.

Eğer abdest alırken, misvak kullanırsak, Hanefi mezhebine göre o abdestle ne kadar namaz kılsak, bütün namazlarımız misvaklı kılmış gibi sevaba nail oluruz. Çünkü misvak kullanmanın elli çeşit faydası var. En önemlisi Allah'ın (c.c) rızasını kazanmaya vesile olur. Cenâb-ı Mevlâ hepimize, O'nun rızasını kazanmayı nasip etsin inşallah, âmin.